

Štev. 12.

V Ljubljani, dne 16. maja 1903.

Leto 1.

Iz vojašnice.

Frajtar: „S čim snaži pravi vojak svoje čevlje?“

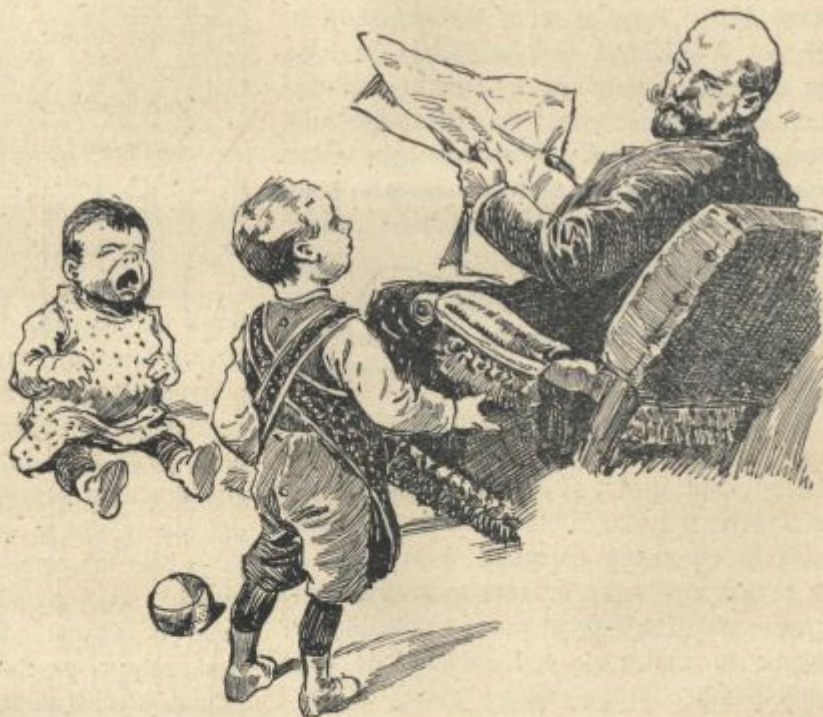
Vojak: „Z biksom.“

Frajtar: „Butec! Z zavestjo, da ima v rokah cesarske čevlje.“

V „Zvezdi“.

A.: „Kaj pa ti tu že celo popoldne sediš? Ali si brez službe?“

B.: „O, ne! Čakam samo, da bo na zvoniku deželnega dvorca ura dve kazala, ker pričnemo delati še le ob dveh.“

Hudomušnež.

A.: „Kdo je bil dotični predrzneš, ki je prepodil v nedeljo društveno godbo iz Hafnerjevega vrta?“

B.: „Dež.“

Oče: „Pepček, Pepček! Ne bodi vendar tako zloben. Čemu si pobral Ivančku vse igrache, da sedaj tako silovito kriči?“

Pepček: „Vidiš papa! Z Ivančkom se igrava: jaz sem odvetnik, Ivanček je pa moj klient in zato mu moram — vse pobrati.“

Žane z Iblane.

„Ti s en vosu, Žane!“ Sa rekl un dan, k sa dubl „Ježa“ u roka, tist gspud, k pr elefont u kufehaus pulitka delaja in k sa pr cajtngah u štelnarjh za ta peruga šlibarja udinan. „Ki se upaš čez naša drukarija šinfat, če s pr nam u dinst. Jest prou gvišn na vem, al s res tku zabit, de na veš s kerm morš putegnt, al s pa le tku preklet žieht!“

„Ježeška!“ Sm se jest začudu. „Sej nism nč šinfu čez naša pudrukarija. Sej sm se še putegnu zajna! Al nism reku, de sma zdej že na kojn, k mama za en rajfjn nafehtan?“

Gspud sa se pa čez dali bl razical in sa delal tak špetakl, de sa usi zecari skp letel. „Žane, jest t še enkat puvem, de s ti ena šema! Kuku morš ti rečt, de mama sam za en rajfjn nafehtan, k tu ni res in k že usi ldje veja, de sma naagitiral že ta narmn za tri rajfnke in pa za en blicibljart? Kratk in mal t pa tud puvem, de t na drlaubama u druge cajtngne pisat, dokler t mi lon dajema. Ta nar mn pa u „Ježa“, al pa u šnklauške cajtngne, k vndar veš, de jh mama tku u želode in de jh na nubena viža na morma lajdat, zatu k nam škoda delaja.“

Jest sm se en cajt kar putuhnu, k sm vidu de s tak ldje na daja nč dupuvedat. Čez en cajt sa pa prletel še naš frboltar in sa me tl neki u vornga devat. Tu m je blu

pa že zadost, zatu sm pa kar pupoku soja cula, pa sm ja vn pupihu.

Buh pumagi! Tu je ja čluvek za scagat! Rajnk gspud Močnk sa me soje cajte naluftal, k sm nm premal napisu, zdej me čja pa zatu, k sm preveč napisu. Za tisth par puštabu, k sa šnklauške cajtngne ud mene prnesle, pa zavle „Ježa“, pa delaja tak špetakl, de sm se že bau, de me boja ukul prnesl. No, pa kluftal me glih nisa, kokr maja navada, ampak hedi sa bli bl, kokr turšk popr. Ta narbul je blu zame, de sm ja u pravm cajt vn pulakiru.

Sej jest dobr vem, de je use tu Panganet Matilda zrefjanla, k je že ud nekdej nhn hercpinkrl, mene pa lajdat na more, zatu k ja tud jest nč na ubrajtam. Zdej nm je pa ta afna še enga druzga Žaneta skumandirala, de nm pumaga cajtngne vn dajat. De je pa ta Žane ena šklefedra in de nima ta prauga furma za cajtngne vn dajat, tu se je prec vidl, k je un dan neki u štelnarshk cajtngah klubasou.

Tu je blu tku ud muh, de je blu še gspud derehtarja sram tista šrifta u sojh cajtngah tku nadrukata, de b ldje prec zamerkal, zatu sa pa kar tku nekam u sreda prštulel.

Kokr še m zdi, boja sojga Žaneta hmal lifral, k boja vidl, de ni za punucat in de b šli hmal usi pu cupatah, če b nm tak Žaneti pa Panganet Matilde pumagal cajtngne vn dajat. Ta pulitiš gspud ja nisa tku namm, kokr b s edn mislu, sej sa soje cajte ene tku lepe soje pesm u Noum mest vn dal, de se nm jh je škoda zdel prdajat in jh je zatu novamešk puhdrukak kar use sam ubdržu. Zdej sam na use viže špekuliraja, kuku b uštimal, de b nm ta narveč not nesl, zatu sa pa Žaneta in Panganet Matilda udinal, k velik na pugervata. Pa douh mende na boja skupi fural, če ne ja boja prou gvišn vorng za fural.

Zdej sa že puštederal, kuku bu ta narbulš zajne. Špetau maja tku al tku zažihran. Zdej sa pa nhne cajtngne tud use berače začele izpud rožnpoha pudit, de na boja usmilen ldje mel prložnost u bugime dajat, kedr tam pud rožnpoham španciraja.

Sej je vender za usak fičnk škoda, k ga ti ldje pužreja, k še soje hiše na zidaja.

Tist gspud, k pr elefont u kufehaus pulitka špilaja, sa že tista kapelca pud rožnpoham u štant uzal, de boja lohka usaka nedela tam pred kapelca sedel, pa fehtal. De boja pa ldje mel več usmilejna ž nim, boja pa čevl sezul, pa boja ta narveč soj kuri uku ldem kazal. Tist gspud pa, k sa soje cajte u trjatr soje role s kulisnam špilal in maja zdej u drukari kasa čez, boja pa zraun na lajarkostn špilal in pa šenkge ajnkasiral. Tu bo že nugal; če b pa še na ta viža dost na nafehtal, boja pa še kej družga pugruntal, zatu k soja hiša morja mt, če b mogl zatu prou use druge iblanske puhdrukarje ukul prnest.

Men je tu čist use glih, kua in kuku boja zidal in pa na kašna viža gnar pragitiral, ampak tu se m pa more gvišn fržmagat, k čja mene rihtat, kua in pa u kere cajtngge morm pisat, k tu že jest sam ta narbul vem. Pisu pa bom, če se usi gspudi ud ta štelnarskh cajtng na glava pustauja in pa use Panganet Matilde preke men nakajfaja.

Un dan sa me tku že en gspudi u roka uzal, zakaj nism ud tistga kuncerta k je biu u šnklausk cerku, nubene pametne bleknu. Jest sm nm pa puvedu, de se nč rad za taka reč am na uzamem, k ja prou dobr na zastopm, zatu de kašne barufe na nardim, kokr jh druh delaja. Pol sa pa druh mskonti napisal u štelnarske cajtngge cela kumendja in tistga flečkajnarja, k je use tiste viže puštederu, kar nisa mogl prehvall. Pa tud tistga gspuda k iblanske peuce kumandira in nhne kuncerte regira, sa tku hvalil, de sm biu jest kar fouš in de m je blu vorng žou, k nism biu pr kuncert.

Tu sa mogl ta narbm tku lpu pet, kokr angelčki u ta sedmh nebesah pujeja, zatu k sa jh tku pu cajtngah hvalil. No, pol sm pa en večer u „Narodnmo dom“ u Iblan pumagu kelnarc Anešk mal pedenat, sm pa slišu, k sa se tak gspudi k u cajtngge pišeja, puguvarjal in sa rekl, de je blu use skp za ena figa. Ta narbl sa gubzdal tist gspud, k se pousod delaja kunštng in zmeri čez

use šinfaja, sevede sam pu oštarijah. Ta gspud sa kar ofn puvedal, de iblansk kuncertmajster na zastop sojga kšefta tku, kokr ga zastopja ta druh majstri, k soje lerfante tku ubrihtaja, de znaja sami cele čeuie sfertkvat, pa ne de b nm mogl pridet druh pumagat, kokr sa mogl pridet iblanskem peucam pumagat. Usi ta druh gspudi, k sa tam ukul sedel, sa pa kimal in usak soja majlnga puvedal, tku, de sm jest nazadne vidu, de b biu strašn našmيران, če b cajtngge puslušu, pa šou kuncert puslušat.

Pu en stran sm biu prou veseu, de nism vrgu preč tisth par flik za ajntrit, pu ta druh stran sm se pa giftu, zakaj gspudi pu cajtngah tku hvalja ena reč, pu štarjah pa pol šinfaja in jezku utresaja, de je blu use za ena figa. Soje cajte sma bli usi drgač in sma puvedal usakmo u ksiht, kar sma mel na jezik, zdej je pa folk tak, de ni več z nim za rinat. Tu se ja prau ldi za norca mt. Nubene vorngge ni več na svet. Če bl šinfaš pu štarjah čez use, bl te maja za kunštngga, če pa kermo ofn u ksiht puveš, al pa kašna resnica u cajtngge nadrukata daš, kokr dam jest, se nm pa fržmaga. Jest se glih na zastopm tulk na pulitka, kokr gspudi iz štelnarju, ampak tulk sm previžan, de tu ni leberaln, če se ma u cajtngah ldi za norca, zatu sa pa tud putrebn, de jh Žane učash mal pukrtič, če b se prou zavle tega mogla Panganet Matilda zmeram jokati nad štelnarskm leberalcem. Špis.

Slaba slutnja.

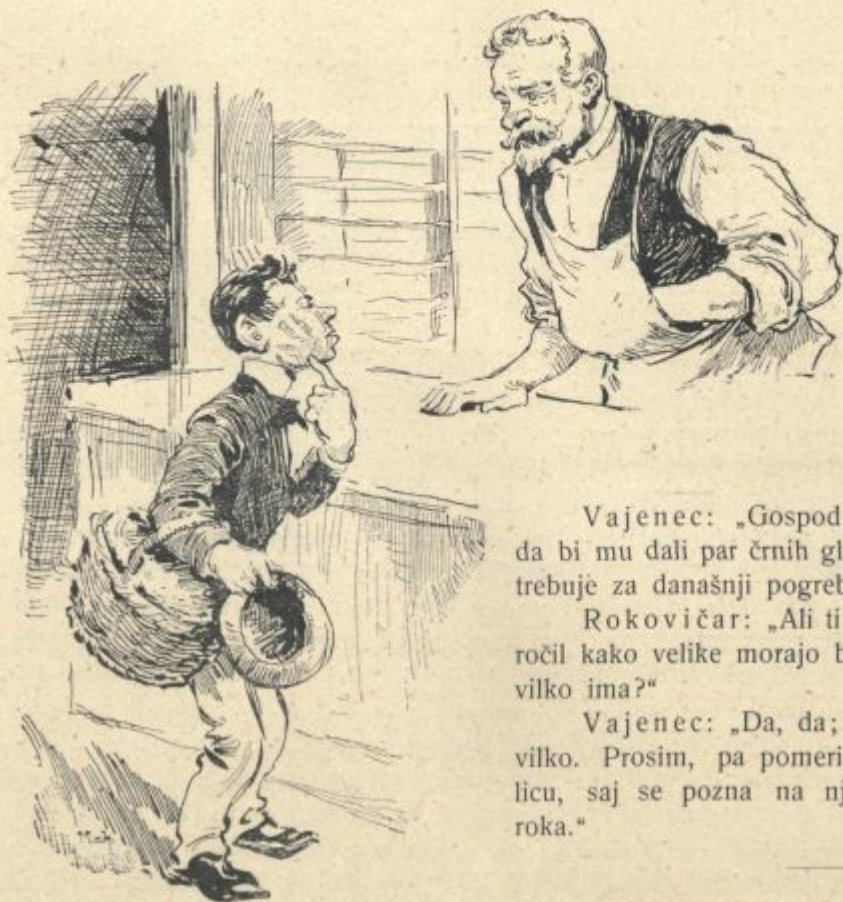
Notar: „Gospod ženin, povejte mi toraj zdaj vašo voljo!“

Ženin (za se): „Bojim se, da je zadnji-krat, da se me vpraša za mojo voljo.“

Slab izgovor.

Sodnik: „Pohajkovalič, vi ste toženi, da ste se izdajali za Poštenjakoviča. Zakaj ste si pridjali tuje ime?“

Pohajkovalič: „Gospod sodnik, potoval sem incognito.“

Razumljivo.

„Gospodična, ali vam je že znano, da sem se zaročil?“

„Tako! S katero pa?“

„Z vašo prijateljico, Pepco.“

„No, temu se ne čudim; saj je bila Pepca vedno — jako skromna.“

Vajenec: „Gospod mojster me je poslal, da bi mi dali par črnih glace-rokovic, katere potrebuje za današnji pogreb.“

Rokovičar: „Ali ti ni gospod mojster naročil kako velike morajo biti, namreč, katero številko ima?“

Vajenec: „Da, da; toda pozabil sem številko. Prosim, pa pomerite rokovice na mojem licu, saj se pozna na njem še cela mojstrova roka.“

Vinski kaplji.

O tebi sanjam vsako noč
(Parodija po pesmi iz V. številke „Zvona“.)

O tebi sanjam vsako noč,
o tebi, kaplja sladka —
iz čaš te pijem srkajoč
s strastjo, brez zapopadka.

Kako v prelestnih teh nočeh
šumiš v možganih mojih! —
Vso srečo čitam si v očeh
po „mačkastih“ učinkih tvojih.

In srce mi zahrepeni
po eni dolgi noči —
da v Beču tam bi krokali,
dok zora ne napoči.

Saj sanjal tam bi vekomaj
o tebi sanje sladke —
a tu v Ribnici sedaj
so mi noči prekratke.

Sergejevič.

Hvaležnost.

Ropar (ki je bil oproščen, zagovorniku):
„Hvala, gospod doktor! Priporočal vas bom
pri vseh svojih kolegih.“

Zafrkacija.

Dva gospoda sta obstala na bregu
Ljubljance ter dolgo časa opazovala moža,
ki je na trnek ribe lovil. Naposled reče prvi
drugemu:

„Mislim, da ni dolgočasnejšega posla,
kot je ribji lov.“

Ribič, ki je to opazko slišal, ga je
zavrnil: „Še dolgočasneje je gotovo ribiča
pri poslu gledati.“

Pogodil jo je — toda — — —

„Mislim, da prijatelj B. spada v vrsto
onih ljudi, ki imajo več denarja kakor pameti.“

„Pogodili ste, škoda samo, da B. tudi
denarja nima.“

Otroška.

„Cencek, — slises!?“

„Kuà?“

„Nasa kihalca je pa davi tku vloc kufe skuhala, de ce b bla dala se en pulen na ogenj, pa b biu zgôlu.“

Prednost.

A.: „Ali bi mi hotel posoditi deset kron?“

B.: „Obžalujem! Sklenil sem za trdno, da nikomur več denarja ne posodim, ker imam v tem oziru že dovolj bridkih izkušenj.“

A.: „Naj bom toraj jaz zadnji, kateremu boš posodil!“

B.: „Da bi bil ti zadnji, kateremu bi jaz posodil? Ne, tako žaliti te vendar nočem, ker sva že prestara prijatelja — bodi ti raje prvi, kateremu nič ne posodim!“

Modrovanje nedeljskega lovca.

Nedeljski lovec domu gredoč, kakor navadno s prazno torbo in trudnimi petami, tako filozofira: Čim dalj hodim na lov, tem bolj mi postaja jasno, zakaj ameriški Indijanci tako silno propadajo in ginejo. Kako pa ne bi? Ker samo od lova živijo!

Previdnost.

„..... Jaz sicer ne trdim, da si ti lump; toda, ako ti reče kdo drugi, sem jaz prvi, ki mu verjamem!“

Vse mu na nos obešajo.

„Jozek, ti s ena kulalaba! Zakaj s me pa pľfesali zatozu, de sm za stolce spilu?“

„Sej s les!“

„Pa ni tleba usak stolec plefesali na — nus ubest.“

Med samci.

„Ljubi moji! Tudi jaz sem teptal v svoji mladosti svojo srečo z nogami. Lahko bi si vzel za soprogo deklico lepo, pridno, omikano in zelo bogato, toda — spak me ni maral!“

Ričet.

„Rokoljub, milostiva!“ — „Guten Tag Herr — — —!“ zazvenelo je pod mladim zelenjem divjih kostanjev dične naše „Zvezde“ v odzdrav iz rubinsko-rdečih ustec „vrlje rodoljubkinje“ mlademu kavalirju. Sviljena krila in čipke so zašumele in njih šum je preglušil pikro opazko in nasmeh nemčurskega gizdalina z dvakrat predolgimi „cipelami“. — Pod istim mladim zelenjem divjih kostanjev pa so se nedavno čuli v nočni tišini polglasni vzdihni zaljubljenе dvojice ter cmo-kanje dvoje ustnic v sladkih poljubih. Luna sicer ni prodirala redkega zelenja, ker je tedaj sploh ni bilo niti v mali niti v veliki pratiki, vendar se je nad njima razprostiralo nebo, jasno, ko „ribje oko“ in milijone svetlih zvezdic je radovedno kukalo na presrečna. V istem hipu pa je nekaj zašumelo, grom je zabučal za njunima hrbtoma in strela je vdarila iz jasnega neba med presenečena zaljubljenca. Na to pa je bilo zopet vse tiho; le zadušeno ihtenje motilo je to nočno tišino in z daljave se je čul peket urnih človeških kopit ob asfaltovem tlaku. Ko je naslednje jutro priromalo solnce izza Golovca, obsijalo je na bledem licu sladko spečega mladeniča pet podolgastrih temno-višnjevih znakov nočne nevihte in jutranja sapica se je poigravala z modernim, toda silno „pokloftanim“ klobukom ter ga prenašala od debla do debla kostanjeve aleje. — Ista prijetna jutranja sapica pa je v istem času hladila tudi prevročo kri, ob durih znane gostilne slonečega, silno skrokanega ljubljanskega purgarja.

* * *

Prijetna majnikova toplota ni privabila samo zelenja in cvetja v dremajočo prirodo, temveč tudi nebrojno dražestnih, z raznobojnimi trakovi in raznimi, letos osobito z makovimi cvetovi odičenih polkratkokrilih — „keberčkov“ pod milo nebo. Gospodje učitelji sicer niso razpisali v šoli še nobenih nagrad za lovljenje teh ljubkih, posebno mladim srcem nevarnih škodljivcev, vendar se je mladina poprijela z vso vnemo in

hvalevredno vstrajnostjo tega, včasih zelo napornega, vendar nepopisljivo prijetnega posla.

* * *

Kakor običajno, se je priredila tudi letos v Ljubljani razstava slikarskih umotvorov najslavnejših klasičnih umetnikov. Med mnogimi drugimi mojstri so zastopani tudi s svojimi deli Michelangelo, Murillo, Rafael, Leonardo da Vinci, Correggio in Tizian. Da naša inteligenca še ni odrevenela za pravo umetnost, kakor radi trdijo nekateri nezadovoljneži, pokazala je silna gnječa in tudi živahna kupčija v tej razstavi na — semajni dan ob škofijski palači.

Še večja gnječa, toda ne radovednežev, pač pa žalujočih, bila je na ljubljanskem pokopališču ob pogrebu znanega in za slovensko književnost prezaslužnega profesorja Simona Rutarja. Glava ob glavi se je klanjala, kakor klasje na polju, vendar je bilo tiho, kakor v grobu med krasnimi, srce pretresujočimi nagrobnimi govori Rutarjevih prijateljev in častilcev. Ti govori so pač najboljši dokaz, kako se časte pri nas zaslužni možje. Ko so pevci odpeli ob grobu prerano umrlega učenjaka tri pesmi-žalostinke, razšli smo se potrji zaradi nenadomestljive izgube.

* * *

Za dežjem solnce sije! Tudi nas, po britki izgubi žalujoče, čakalo je veselo presenečenje. Edinosti, jekleni volji, vstrajnosti in požrtvovalnemu delovanju naših voditeljev — državnih poslancev se je posrečilo ukloniti vladu ter priboriti toli zaželjeno vseučilišče — seveda Italijanom in ako tudi naši domači merodajni krogi store svojo dolžnost, imeli bomo letos v Ljubljani veliko svečanost — nemških turnarjev in prilika nam bo dana diviti se v deželnem gledališču veličastvu pesmi — — — „Die Wacht am Rhein!“

Francek.

Enostavno.

Francoski jezik je zelo enostaven; na primer: namesto steklenica, se pravi „bouteille“, — in ravno tako je z drugimi izrazi.

Blatna gomila.

(Hudo žalostna balada.) Posvetil „Slovenskemu Narodu“ in „Slovincu“ prijatelj „Jež“.

„Naprej, zastava slave,
na boj, junaška kri!“
na desni in na levi
navdušeno grmi.
Pripravlja se pač boj srdit,
topot, čuj, konjskih tam kopit.
„Le vkup, le vkup, uboga gmajna!“
Topove silne vlečejo,
na kup streljivo mečejo.
Ohi, boj bo hud, krvav, strašan,
pokolj grozán!

Na črnem vrancu črn junak
pred svojo četo jezdi vsak
in jezno komandira,
krvavo renomira:
„Na nas zdaj domovina zrè,
da rešimo jo vraga,
ker davi jo, obupna mrè.
V boj zanjo! Nam je draga!“
Pení junak se vsak togoten,
krví sovraga je pohoten,
rožlja z orožjem, dviga meč,
grmi grozeč.

In meči se zabliskajo,
za vragom vsi pritiskajo,
in udri, udri mah na mah,
junaki cepajo tjá v prah.
Že meša kri, glej, s prahom se
in v blatu že se valja vse:
obe sta vojski blatni zdaj
obe smrdita, da je kaj!
Oj, smrad strašan,
prizor grozán!

Še hujše jeza vzplamení,
na vojsko vojska zabesní.
Topove zdaj naperijo
in dobro jih namerijo.
„Bum! Bum!“ do néba
grmenje se razlega.
A mesto krogelj gnojnica,
mesto petard mlakužnica
povsod se zdaj razliva,
junake vse pokriva.
Že v blatu gnusnem gagajo
in končno v njem omagajo.

Obe sta vojski mrtvi zdaj
in boju bratov pač je kraj.
Gomila smradna se le k nebu dviga,
junak noben še s palcem več ne miga.
Strašno, strašno!
O, domovina, vdova tožna,
zdaj mati si brez vseh sirot,
s krvjo in blatom napojena
in tujcem lačnim prepuščena!
Že z juga, severa grmè
poljane, doli in cestè
so polne tujcev radostnih,
veselih bojev žalostnih,
ki njim je v last podaril
zemljó, ki je Sloven ji gospodaril . . .

Le en pomník je še ostal,
da tod Sloven je stanoval:
gomila blatna, ki se k nebu dviga.

Ob njej se osel pase, jé osat
in z repom miga, riga:
„Če pameten Sloven bi bil,
nikdar bi osel ne dobil
te tečne hrane . . . I—a!“
In žre in žre pa z repom miga
oslè, veselo riga . . .

Otroci.

„Otroci, kaj brskate po blatu?“ vpraša učitelj otroke, ki so z rokami grabili po blatu.

„Postavili si bomo gostilno iz blata.“
„In kje boste dobili gostilničarja?“
„Naredili si ga bomo tudi iz blata, ako
nam ga bo še kaj ostalo.“

Elektrotehnik.

Stotnik vpraša prostaka: „Kaj ste vendar
vi po svojem poklicu, da ste tako bedasti?“
„Elektrotehnik!“
„Kaj ste imeli pri elektrotehnikih opraviti?“
„Postavljali smo brzojavne drogove.“

Filozofija Mihe Muhe.

Malo sreče več zaleže, kakor sto kil
pameti.

Zdravko: „Papa, kako pa to, da imaš ti rajši konja, kakor pa mojo malo kozico?“

Oče: „Saj imam tudi tvojo kozico rad.“

Zdravko: „To že ni res! Zakaj pa daješ konju večkrat sladkorja moji kozici pa samo — soli?“

Samoljubje.

„Pardon, zmotil sem se; imel sem vas za vašega brata!“

„Obžalujem vas na tej zmoti, toda vedite, da sem jaz — jaz!“

„To vidim; podobni pa ste mu neverjetno.“

„Prosim, mogoče da je brat meni podoben, a jaz njemu nikakor ne!“

Pokora.

Gost (kateri je ravnokar povžil porcijo svinjske pečenke): „Vraga, ravnokar sem se spomnil, da je danes petek — jaz sem pa jedel svinjsko pečenko! Pepca prinesi mi naglo eno porcijo — rib.“

Pol leta že lazi „Jež“ po zemlji, uničujoč slovenskemu narodu škodljive mrčese, obenem pa se trudeč v žalostnih sedanjih časih razveseljevati pošteno čuteče občinstvo; zato je dolžnost vsakega odkritosrčnega rodoljuba, olajševati „Ježu“ težavno in večkrat tudi zelo nevhvaležno to nalogo. Podpirajte „Ježa“ gmotno, pa tudi duševno! Kdor izmed cenjenih naročnikov še ni plačal nič naročnine, ali pa je pozabil obnoviti naročnino za drugo poluleetje, prosimo ga v imenu „Ježevem“, da to nemudoma stori. „Jež“ pa se bo, videč, da stoje razumniki za njim ter da mu zastavljajo pot samo ljudje kosmate vesti, trudil še bolj, očistiti domovino vsakoršne golazni.

Za drugo poluleetje stane naročnina samo 3 krone.

Upravništvo „Ježa“ v Ljubljani.